

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Fe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročinno in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 154.

V Ljubljani, v soboto 8. julija 1893.

Letnik XXI.

Stalnost v politiki.

Parola dnevu je politika. V šoli, v gostilni, v delavnici, na polju, povsod — politika. Vsak se čuti vsposobljenega, vsak tudi poklicanega za-njo. Povsod drugod in za vsako drugo stvar velja pravilo: uči se preje sam, predno hočeš učiti druge; v politiki se ne priznava to pravilo. To je čudno. Politika bi imela biti spretnost, ki družbo namenu najprimerneje vrejuje in rabi najpripravnejša sredstva, da se doseže ta namen. Zato bi bili pač potrebni stalni pojmi o tem, kaj je družba in kaj je posamnim družbam namen, da bi se tako jasno naznačil njihov delokrog. Toda kdo se meni za to?

Plitvost v najvažnejših vprašanjih in v nemarnost za najvišje ideje je povsod znak našega časa, tako tudi v politiki. Nobeden ne stavi temelja, zidati pa hoče vsak; nobeden nima načrta, proslaviti se pa hoče vsakdo s svojimi proizvodi. Gotovo ne delamo nikomur krivice, če trdimo, da je tudi tistih srečnih državnikov, ki so marsikaj v blagor človeštva storili, večina dosegla svoje vspehe nevedé, kar na slepo. Nikakor pa ne velja, če se ozremo po svetu, gori omenjena opredelba politike. Namesto spretnosti je — golo, zamotano tavanje, igra slepe miši, katere se že vsak pastir udeležuje, misleč, da politikuje.

Zato se tako pogostno menjajo ustave, spremenjajo zakoni in vlade. Stalnosti ni, ker ni temelja; temelja ni, ker ni pogojev zanj v umu in volji. To misel bi lahko razvijali še dalje in analitično prišli do sklepa, da more le tam biti politika res stalna spretnost, koder so gotova in stalna načela o družbi in njenem namenu, koder so tedaj nezmotni odgovori na ta vprašanja iz naravnega prava. Te odgovore pa nam podaje nedvomno le krščanstvo,

ker ono jedino natančno določuje naravo človekovo in njegov namen.

Toda namesto takega dokazovanja podajmo rajše dokaz iz skušnje. Od leta 1813 je v veljavi naš avstrijski meščanski zakonik. Za teh 80 let pa ne najdete skoro jednega paragrafa, ki bi bil ohranil prvotno obliko. Bistvenih sprememb v zakoniku, ki določuje tako važna razmerja državljanov med seboj, je od tistega časa že skoraj neštevilno. Prizovimo si poleg tega v spomin, kako se je menjavala naša ustava, kako so se tako rekoč igrali državniki z vsemi možnimi ustavnimi podmenami in delali svoje poskuse s podložniki.

Čudna je taka politika! Sedaj pa si pogledjmo cerkev. Njena ustava si je nespremenljiva, odkar stoji, dasi se je vse poskusilo, kar bi jo moglo razrušiti. Samopašni rimski in poznejši nemški cesarji so hoteli često uničiti monarhistični značaj cerkvi. Slabi, neoboroženi starčki na prestolu Petrovem so jih pa družega za drugim premagovali. Hoteli so drugi, vzlasti napojeni napačnih modrosloveskih nauk, uvesti v cerkev demokratični značaj, češ, da cerkev vlada ljudstvo in ne ošabno duhovstvo. Tega boja posamni prizori se tudi dandanes ponavljajo. Resnično je, da je oblast, ki jo je dal Izveličar učeči cerkvi, velika, skoraj da nepojmljiva, a h krati je tudi resnično, da je učeča cerkev po nalogu svojega Mojstra dolžna, si braniti to oblast vsem napadom, pridite od kakoršne koli strani. Nasprotniki, ki tajé božji značaj cerkvi, morajo na vsak način skušati, da potero duhovstvu moč, da je vklebejo kolikor je mogoče najtrdneje. Iz tega božji ustanovi cerkve nasprotnega duha izvira tisto zabavljanje proti duhovnom, ki povsod slavi svoje slavje. Če hočeš duhovnikom vzeti moč, razvpij jih, dokazuj, da se to, kar delajo, nikakor ne sklada z njihovim namenom; to načelo je pač jasno vsem

novodobnikom. In zato čujemo dan za dnevom: duhovstvo hoče le pregrešno nadvlado; iz grdih sebičnih namenov zlorablja svojo sveto službo itd.

Zato se razširjajo zasebno in javno, po gostilnah in po listih namišljeni in resnični grehi duhovniški, da bi se tako omajalo v ljudstvu zaupanje vanje in s tem tudi porušilo zaupanje v stvar, ki jo zastopajo. Tega je polna vsa zemlja, tudi slovenska. „Narod“ jo trobi, kakor se je naučil pri tujih liberalnih mojstrih. Po redko mu na te njegove trditve in na ta način njegovega boja odgovarjamo. Zgodovina nas uči, da se je prav tako delalo vedno in povsod, da so skoraj vsi krivoverci in uporniki cerkveni imeli za svoje pripravljalce take ljudi, ki so s škandali in z očitanjem gospodstva-željnosti dvigali narod proti duhovnikom. Toda ustave cerkvene niso spremenili; vse verske ločine z demokratičnim ustrojstvom, so za malo časa propadle.

Drugi, vzlasti francoski škofje so pa hoteli uvesti aristokratski značaj v cerkev. Tako, kot sedaj nekateri kričé in pišejo proti duhovnikom, tako so kričali in pisali proti papežu. Tudi oni so prešli; razbili so se sami in njihove trditve ob skali. Ustava cerkvena pa je ostala nespremenjena. Oblasti, ki jo ima učeča cerkev, jej ni in jej ne bo nikdo vzela. Zapisali smo to zaradi tega, da pojasnimo svoje stališče. Papež, škofje, duhovniki ne izvršujejo svoje oblasti v imenu kakega naroda ali kake države, še manj v imenu kakega jezičnega doktorja ali notarja, marveč v imenu Tistega, ki jim jo je dal, ki je ustanovil cerkev in jej postavil s svojo božjo avtoriteto stalno, nespremenljivo ustavo. Zato je ves boj, ki skuša to oblast izviti cerkvi iz rok, popolnoma zastoj. Narodu pač škoduje, ker ga pohujšuje in spravlja v nenravnost, državi je pač nevaren, ker jo slabi, toda cerkvi in njeni ustavi niti

LISTEK.

Kako je oporočal Matevž Skopár?

Značajna slika. — Jos Svoboda.

Na smrtni postelji je ležal Matevž Skopár. Čutil je, da se bode moral ločiti s sveta ter ostaviti z velikim trudom prištedeno imetje svojim dedičem. Dal se je prevideti s svetstvi; zdravnika ni hotel, ker je bilo škoda denarja. O Matevžu Skopáru se ni govorilo mnogo dobrega. Ljubili in spoštovali ga niso niti otroci. Znan je bil, kot velik in brezvesten oderuh, ki je gledal le to, kako bi si nakopičil več denarja. Sosedom ni pomagal, revežem ni delil milodarov, dajal ni niti za maše, in svoje otroke je oblekel komaj za silo. Razvpit oderuh in skopuh je bil, takó, da se ga je prijelo celo ime — žid. Stiri in dvajset odstotkov je bilo najmanj, kolikor mu je moral obljubiti oni, ki si je pri njem izposojeval denarja. Pa tudi sebi ni privoščil ničesar, še manj ženi ter otrokom. Našel je, koliko naj se skuha krompirja, odmeril moke in odrezal slanine, za večerjo so šli največkrat spat. Le o velikem delu je bilo malo večerje. Dolgo ni hotel misliti na smrt. Naposled, ko je že videl, kako ga zapuščajo moči, kako mu peša vid in sluh, slabi spomin, udal se je neprijaznej misli, da ga bode kmalu, kmalu povabila bela žena v večnost, kjer bode dobil plačilo za svoja dela. Pravi, da se taki ljudje težko poslavljajo s

svetom in Matevž Skopár se je ločil v resnici težko in nerad s tega sveta. Sevé, vse ga je vezalo na svet. Denar, živina, polje, travniki, to ne more ž njim in zato je bilo Matevžu takó hudo. Ako bi vedel, da pojde z njim denar in vse drugo, umrl bi bil gotovo lažje. Potem pa še nekaj. Zbudila se mu je otrpnjena vest in ta mu je pravila, da je marsikatero krivico storil v življenju, katero pa mora še pred smrtjo popraviti, ako se hoče nadejati milostne sodbe. V steno je bil obrnjen in je premišljeval. Sin pa, ki bi bil že strašno rad videl, da bi oče kmalu oporočo naredil in potem umrl, hodil je vedno k postelji in ga opominjal: „Oče, testament, testament!“

„O jej!“ zaječal je vselej Matevž. „Nikar me ne sili umreti!“

„Saj ne boste umrli, samo testament naredite!“

„O jej! če testament naredim, bodem pa umrl!“

Ali sin ga ni nehal prej nadlegovati, da se je udal. Naposled reče Matevž:

„Naj pa pridejo, bodemo zapisali!“

Sin je šel iskat moze. Čez nekaj časa pridejo h Matevžu sledeči vaščani: Jernej Dušca, Peter Mrak, Jože Zguba in France Svetek. France Svetek, ki je znal najbolj pisati in je bil že pri marsikateri oporoči, prinese seboj papir in črnilo. Vsede se k mizi in prične pisati:

„V imenu Boga Očeta in Sina in svetega Duha. Amen.“

Jaz, Matevž Skopár, svojo poslednjo voljo pri popolnoma zdravi pameti tako-le razodevam:“

France glasno prebere.

„Kaj hočem pa sedaj zapisati?“ vpraša čez nekaj časa.

„Kar češ“, odvrne mu Matevž.

France pomisli in pravi:

„1. Svojo dušo izročam Bogu“ ...

„Naj pa bo, nu“ ... oglasi se Matevž.

„Komu zapuščate hišo in zemljišče?“ vpraša Svetek.

„I, fant naj ima!“

Svetek zapiše:

„2. Svojo hišo pod števil. 9. v Kuželjevcu zapuščam svojemu sinu Marku Skopáru.“

„Kaj pa drugo?“

„Malovaško senožet naj si razpolovita moja dva zeta!“ pravi Matevž.

Svetek piše:

„3. Svojima zetoma Matiji Ostanku in Matevžu Odlazku zapuščam vsakemu polovico malovaške senožeti.“

Mej tem so one tri priče kadile tobak in se pogovarjale o volih in kakšna kupčija je bila v semnju. Ko pa začuje Jernej Dušca o malovaški senožeti, pravi:

„Take senožeti pa ni kmalu. Lepo v ravni je in pa v senci.“

„Lepa je, lepa, pa brez kamenja“, reče Mrak.

ni škodljiv, niti nevaren. Ta zavest nam je živa in sveta, ne omaja nam je nikdo. V veri naši ima svoje korenine.

Kakor je tedaj ustava cerkvena večno stalna, tako pa je tudi stalno zakonodajstvo cerkveno. Leta 1234, dne 5. septembra, je izdal Gregor IX. svoje dekretale, zakonik cerkveni. In do danes še velja, reči smemo, nespremenjen. Kdor ima količkaj dobre volje, mora tedaj izpredvideti, kje so pogoji stalnosti tudi za — politiko. To bodi v uvod! V nadaljnjih člankih pa hočemo osvetliti nekatere sovražne napade na cerkev in njeno duhovništvo.

Dan sv. Cirila in Metoda.

Iz Celovca, 5. julija.

Caroben prizor! Komaj se je ulegel tihi mrak na trudno zemljo, komaj je nekoliko utihnil dneva šum in nemir, zablistne, zažari na vseh slovenskih gorah in gričih, povsod, kjer bivajo zvesti Slovenci, gromada slovenskih kresov, prižganih na čast slovanskih naših blagovestnikov, sv. Cirila in Metoda!

Tako je bilo že lepo vrsto let sem, tako se je zgodilo i sinoči zopet, — v sijajni dokaz, da i koroški Slovenec še živi, da se še zaveda slovenske svoje krvi, da ga še niso zatrli: „parteitag“, „schulverein“, „südmark“, „bauernbund“, „germanenbund“, in kar je še več takih sloveno- in človekoljubnih naprav slovitega in svobodnega XIX. stoletja!

Bali smo se včeraj opoldne, ko so se zbirali temno-sivi oblaki, ko se je mračilo in vtil gost dež, da letos ne bode mogoče žgati kresov. A kmalu je zopet zasijalo solnce, prišel je lep poleten večer, da je vse hitelo v prosto naravo, dihat svežega zraku po trdem dnevnem delu.

A kak pogled se je ponujal onim, ki so zapuščali mestne zidove? Kamorkoli si obračal svoj pogled, žareli so velikanski kresovi, oznanjujoč glasno slavo Ciril-Metoda, oznanjujoč zlasti še našim kletvetnikom, da še niso zatrli slovenskega rodu v starodavnem Korotanu, da ga hkratu ne bodo!

Neovrženo, sijajno nam je znova pričel sinočni prekrasni večer:

„Da smo tudi mi Slovani,
Da slovensk je Korotan!“

Lepi so bili že zadnja leta Ciril-Metodovi večeri. A včerajšnji je daleč nadkrilil vse prejšnje! Od Križne gore našelo se je samo v obližju Celovca nad 40 kresov. Goreli so kresovi posebno mnogoštevilno v probujeni Podjurski dolini; slovenske Karavanke so bile kar v ognju; posebno lepe in velike kresove smo opazili na Peci, pri Radešah, na Obirju, po gorovju nad Svečami in na mnogih drugih vrhovih. Videli smo kresove nad Djekšami, nad Velikovcem; lepo razsvitljena bila je i beljaška okolica in zgornja Rožna dolina.

Prav pred vratmi celovškega mesta zažgal je vrli Podstražnik velik kres na Stražišču. Malo nad

njim svetil se je drugi, proti Zihpoljam tretji. Od mnogo strani čulo se je i pokanje topičev; na mnogih krajih švigale so proti jasnemu nebu rakete!

Da nimajo naši nasprotniki čisto zamašenih ušes, da si ne zapirajo oči sami, videti so morali včeraj, da je njih trud bil doslej brezuspešen! Pač, trpinčili so nas, vsekali so nam rano za rano, škodovali so nam neizmerno, veliko je gorjé, katero moramo trpeti dan na dan, katero moramo nositi že toliko časa. A ugonobili, zatrli nas še niso! In oni, ki nas niso zatrli speh, nas ne bodo, ne smejo bedeti!

Slovenskim našim voditeljem, delavnim rodoljubom, pa je včerajšnji predivni večer najjasnejše spričevalo, da je njih delo pravo, da je dobro, da seme, ki so ga sejali s tolikim trudom, s tolikimi napor, ni padlo na nerodovitna tla!

Ne! Trud ni bil zastonj, že zori sad, in da združimo moči, da ne opešamo v hudi borbi za pravice tlačnega naroda, zasijati mora i slovenski raji starodavnega Korotana doba boljše in lepše bodočnosti!

Sinočni večer nam je zgovorno, presijajno pričal, kako ničev in puhlo je besedičenje zagriženih protivnikov, ki kriče, da delajo „zgago“ in „nemir“ na Koroškem le nekateri posamezni kranjski in češki „hujskači“! No, včerajšnjih kresov niso vžigali ti razvpiti „hujskači“, oni niso sinoči poskakovali od vrha do vrha! Ne! Slovenski koroški kmet sam stopa na dan, sledi svojim vrlim voditeljem duhovskega in svetnega stanú, da si pribori svojih svetih pravic!

In da si jih pribori kmalu, v to pomozi Bog, na prošnjo slovanskih blagovestnikov, sv. Cirila in Metoda!

-rn-

Obrtna enkëta.

Z Dunaja, 6. julija.

(Konec.)

Odveč se mi je zdelo, dan za dnevom objavljati zapisnik enkëtnih sej, ker se večidel pri vsaki jedno in isto ponavlja. Ne bode pa odveč, ako ob kratkem povem, kako so povabljeni češki strokovnjaki v soglasju s svojimi tovariši iz raznih drugih dežel odgovarjali na razna vprašanja. Danes je že četrti dan, ko se zaslišujejo zastopniki češki. in vsi so k prvemu in drugemu vprašanju zagotavljali, da je dokaz zmožnosti za nastop rokodelskih obrtov neobhodno potreben in da je v ta namen treba teoretičnih in praktičnih skušenj; dva izmed njih sta sicer trdila, da mojsterskih skušenj ni treba, nasprotno pa sta zahtevala podaljšanje učnega časa za učence in pomočniške dobe za pomočnike. Tudi so povdarjali, da naj se mojstrom, ki učencev ne učé rokodelstva, ampak jih rabijo za domača dela, vzame pravica, učence sprejemati, in da se tudi učenci ne smejo proglašati za pomočnike, ako se pri skušnji pokaže, da se rokodelstva niso naučili.

Ravno tako so se k 3., 4. in 5. vprašanju izražali, da se mora dokaz zmožnosti raztegniti tudi na tovarne, v katerih se izdelujejo rokodelski izdelki, dalje na trgovinske obrte in na gostilne.

Pri 6. vprašanju so vsi za to, da morajo obrtne gospodske prej vprašati obrtne zadrage, predno podelé komu obrtno pravico, in da se morajo držati zadržnega mnjenja. Gledé obsega posameznih obrtnij (vprašanje 7) so se izrekli, da bi bilo prav, v posebni odredbi določiti dotični obseg. Take odredbe naj bi se od vlade izdajale za vsako deželo posebej sporazumno z dotičnimi zadrugami. Pri 8. vprašanju so poudarjali, da naj vsak obrtnik izdeluje samo reči, ki spadajo k njegovemu obrtu, vse drugo pa naj prepušča obrtnim mojstrom dotičnih obrtnij. Ravno tako so pri 9. vprašanju odločno zahtevali, da prodajalci izdelanega blaga ne smejo jemati mere, ako niso dokazali zmožnosti za dotični obrt; dva sta pač zagovarjala, da naj se ta pravica dotičnim kupcem ne jemlje, ali ob enem sta zahtevala, da morajo izdelovanje po meri naročenih rečij izročati dotičnim rokodelcem, ne jih pa izvrševati po svojih lastnih ljudeh. Pri 10. in 11. vprašanju so večidel zagovarjali načelo, da mora trgovec gospodski natančno naznaniti, s katerimi rečmi hoče tržiti, in da naj bo pri rokodelskih izdelkih iz posebnih znamenj razvidno, kdo jih je izdelal. Pri 12. in 13. vprašanju so vsi povdarjali, da bi zlasti v večjih mestih ne smelo biti dovoljeno, z blagom okoli hoditi ali ga od hiše do hiše ponujati. Ravno tako bi ne smelo biti večjim trgovcem ali tovarnarjem dovoljeno, po lastni volji napravljati podružnice, kjer in kolikor jih hočejo, ampak v vsakem političnem okraju k večjemu le jedno. K vprašanju 14. do 20. so odgovarjali, da naj se postavno varstvo raztegne tudi na dninarje, ki se za več časa najemajo, da naj se postavno določi skrajni delavni čas, da naj se obdržé delavniške knjižice in povsod vpeljejo obrtne nadaljevalne šole, ki naj jih vzdržujejo dežele.

Te šole bi morali obligatno obiskovati rokodelski učenci; ako bi jih kdo nalašč opuščal, naj se ne oprostí, ampak naj se mu podaljša učni čas. Ravno tako naj se kaznujejo mojstri, ki bi učencev ne hoteli pošiljati v te šole, s tem, da bi ne smeli več v uk sprejemati učencev.

Pri delavniških knjižicah se je poslanec Pernerstorfer hudo opekel. Jeden izmed strokovnjakov je namreč rekel, da je zoper delavske knjižice. To je bilo jako po volji poslancu Pernerstorferju, ki se v prvi vrsti poteza za socialne demokrate, ki se pa z vso silo protivijo delavskim knjižicam. Od Čehov, rekel je Pernerstorfer, ni drugzega pričakovati, kakor da se izrekó zoper omenjene knjižice. Ali veselje bilo je le kratko; dotični strokovnjak je namreč pojasnil svojo prvo izjavo v tem smislu, da naj se za učence ne zahtevajo delavske knjižice, da so pa gledé pomočnikov silno potrebne.

Pri 20. vprašanju so se izražali strokovnjaki, da bi bilo prav, postavno določiti čas gledé sprejemanja in odslovljevanja trgovskih pomočnikov, in da bi se morali vsi trgovci ravnati po dotičnih določbah.

Ravno tako so pri odgovoru na 21. vprašanje povdarjali korist skupnih združnih podjetij ter zahtevali, da naj se §§ 114. in 115., ki tirjata za take namene soglasnega sklepa vseh združnikov, spremenita v tem smislu, da bode za veljavnost takega sklepa zadostovala navadna nadpolovična večina. Pri 22. vprašanju so zahtevali, da naj bo za potrditev ali nepotrditev združnih načelnikov mero-dajen samo § 118. obrtnega zakona. Pri §§ 23. in 24. so izrekli željo, da naj se osnujejo obligatorične okrajne in deželne, ne pa državne združne zveze in da naj imajo zadrage brezpogojno prizivno pravico.

Gledé zavarovanja proti nezgodam (vprašanje 25) so se vsi izrekli, da naj se ne razteza na male obrtnike; pri vprašanju 26 pa so zahtevali, da naj se kolikor mogoče pospešujejo združne bolniške blagajnice, katerim naj se pridružujejo tudi učenci. Za mojstre pa naj se napravijo obligatorične bolniške blagajnice.

Pri 27. vprašanju zahtevali so vsi strokovnjaki razven jednega, da naj se odpravijo takoiimenovani „Sitzgesellen“; ravno tako so na 28. vprašanje vsi brez izjeme odgovarjali, da naj se bolj strogo gleda na nedeljski počitek in da naj se ob nedeljah zapirajo tudi c. kr. trafike in loterije. Pri 29. in 30.

(Dalje v prilogi.)

„Dvanajst koscev pa jo vrže dopoldne,“ dostavi Jože Zguba.

„Kaj boste pa z denarji?“ vpraša Svetek Matevž.

„Z denarji? — Kaj čem? Moji so, najbolje je, da jih imam jaz do smrti. Kaj se vé, kaj še pride?“ odvrne Matevž.

„Sevé, denar je do smrti také vaš, saj testament šele po vaši smrti pride v veljavo“, pravi France.

„Zató se pa bojim!“

„Zapisati moramo!“ pravi France. „Povejte najprej, kar imate pri ljudeh!“

„Vdova Anka Kašca ime mojih petdeset gol-dinarjev, ali obresti so bile hude, prav hude!“ pové Matevž in zaječi: „Obresti . . .“

„I, to se ne more reči, take senožeti ni kmalu, kakor je malavaška,“ pravi Jerneje preej glasno. Predlanskim smo kosili tam; to se je tako nakosilo, da so bile redi take, kakor na vrtu.“

„Obresti so bile pa res hude,“ zastoka Matevž.

„Koliko vóz ste bili nakosili?“ vpraša Mrak Jerneja.

„Čakaj no, da se domislim.“

„Oh, obresti, obresti so bile hude!“ zastoka zopet Matevž.

„Že vé; deset velikih vóz smo naložili sena!“

„To se menite, to, kar Matevž hoče; se boste pa potem o senožeti razgovarjali!“ reče jim Svetek jezno.

„Oh, hude so bile, hude!“ zaječi Matevž.

„Pa jih znižajte, ako so previsoke!“ odvrne France.

„Znižam jih pa ne; kaj pa, če bi ne umrl? Potlej bi bile pa premajhne obresti.“

„Saj pravim, da potem testament ne velja.“

„Znižam jih pa ne in jih ne. Denarji so moji.“

„Kako hočem zapisati?“

„Nič; denarja jaz ne dám nikomur!“

„Seboj ga menda ne boste vzeli?“

„Nič; denar je moj; jaz nikomur nič ne dám.“

„Zapisati moramo!“

„Bodite pametni! Recite, kako naj zapišem!“

„Jaz ne dám nikomur nič!“ odvrne kolikor

moč glasno Matevž, pri tem ga pa zažene hud kašelj, žila se mu utrga in umrje.

Tako je delal oporoko in umrl Matevž Skopár. Od hiše in zemlje bi se bil še ločil, ali od denarja, tega pa ne. Dal bi bil vse, da bi le denar ostal njemu. Vedel je tudi, da je jemal previsoke obresti, žal mu je bilo zato, a znižati jih vendar ni hotel. Seboj na oni svet denarja ni vzel, ker so obleko, v katero so ga preoblekli, vso preiskali, nima-li kaj v njej denarja skritega. Največ je imel shranjenega v starem kožuhi in pa v svoji postelji. Dediči njegovi niso tako štedili, kakor on, in pokazala se je kmalu istinitost reka: „Krivično blago nima teka.“

vprašanju so bili v tem vsi jedini, da so se protivili obrtnim svetom; gledé trgovinskih in obrtnih zbornic pa so bili raznega mnenja. Eni so priporočali, da naj omenjene zbornice ostanejo, kakoršne so; zopet eni so zahtevali, da naj se obrtne zbornice ločijo od trgovinskih in osnujejo same zase; in še eni so priporočali, da naj pravice sedanjih trgovskih in obrtnih zbornic preidejo na gori v 23. vprašanju omenjene združne zveze.

Vsak dan pride na vrsto 10 strokovnjakov; včeraj prišel je bil tudi še neki zastopnik s Predarelskega, ki oni dan ni mogel priti, kar je pa tako zaviralo gladke izjave čeških strokovnjakov, da je bilo rešenih samo 16 vprašanj in da so morali danes včeraj povabljeni zastopniki še enkrat priti. Vsled tega se bodo za danes in za jutri povabljeni obrtniki tudi zakasnili in namesto jutri še le v soboto dovršili svojo nalogo.

Prihodnji teden, od 12. do 18. julija, pridejo na vrsto obrtniki z Moravskega in iz Šlezije, 19. julija s Kranjskega, 20. julija pa s Primorskega.

Danes je bila počila novica, da bo obrtni odsek za pet dni preložen, ker je za tri dni sklican deželni zbor tirolski. Ali reč se je hitro pojasnila. Odsek bi postavno le v tem slučaju ne smel zborovati, ako bi bil kdo izmed njegovih članov ob enem deželni poslanec tirolski. Ker pa v permanentnem obrtnem odseku ni nobenega Tirolca, mu deželni zbor tirolski ne bode delal nobenega napotja in mu ne bode treba pretrgati enketé.

VI. redni občni zbor „Katol. tiskovnega društva“.

(Konec.)

Dosedaj smo povedali, kako se je društvo razvijalo, kaj delalo v minolem letu. Preostaja nam še sporočiti, kaj je storilo, oziroma v koliko je spolnovalo stavljeni si namen, izdajati dobre knjige in tiskovine razne vsebine ter podpirati časopise v versko-narodnem in avstrijsko-patriotičnem duhu vrevanje.

Izdalo je društvo od zadnjega občnega zbora na lastne stroške naslednjih 7 knjig:

1. M. Počev „Duhovski Poslovnik“ v 600 odtisih. Knjiga, o kateri se je kritika ugodno izrekla, se je dotiskala sredi novembra. Gosp. pisatelj ni zahteval za trudopolno svoje delo nobene nagrade. Odbor se mu je za to dostojno zahvalil.

2. Že X. leto izdaja in zalaga naša bukvarna „Duhovnega Pastirja“, v zadnjih letih s prilogo „Zbirka lepih izgledov“. S krepko homiletično in katehitično vsebino ter s „pogledom na slovstvo“, domače in tuje, ta mesečnik gotovo vrlo pospešuje napredek Slovencev. Posebno pa letos opozarjamo na drugo „Pastirjevo“ prilogo, namreč Koščevo „Zakonsko pravo“, katero od novega leta sèm izhaja kot druga zastojnska priloga imenovanemu listu. Dosedaj je izšlo 6 pol. Koncem l. 1894 bode brez dvoma cela knjiga v rokah „Pastirjevih“ naročnikov. Oskrbljeno je, da bodo novi naročniki „Pastirjevi“ lahko dobili tudi prejšnje pole.

3. „Koledar“ katoliškega tiskovnega društva za l. 1893 smo č. gg. društvenikom zastoj razposlali minolo jesen. Izšel bode pravočasno tudi za prihodnje leto.

4. Nadaljevali smo z izdajo „Povestij“, ponatisnjenih iz „Domoljuba“. Izšla sta III. in IV. zvezek, o katerih želimo, da se dobro razpečavata. Zahvaliti se nam je za te „Povesti“ g. vredniku Andr. Kalanu in cenjenim „Domoljubovim“ sotrudnikom.

5. Ker je bil gosp. S. Zupana „Krščanski nauk za prvence“, ki je potrjen za ljudske šole tudi od strani naučnega ministerstva, že pošel, smo ga z novega natisnili in založili, vendar samo v 3000 izvodih; več si ga nismo upali, ker se je kmalu nadejati splošnega avstrijskega katekizma.

6. V par tednih izide v naši zalogi v 7. natisu priljubljeni molitvenik „Kristus na križu“. Ker se večkrat poprašuje po slovenskih molitvenikih v lepi izdaji in krasnem vezu, se prireja v fini izdaji in malem formatu imenovani molitvenik, ki bo po svoji vnanjšini ustrezal tudi višjim zahtevam.

7. Iz „Slovenca“ so se ponatisnili ter v brošuro zbrali času primerni članki „Slovenski liberalci in loža“.

Naj na tem mestu s podobno zahvalo tudi omenim, da je prelagatelj Leon Taxilove knjige „Iz povedanja bivšega prostomisla“ vse posebne odtise daroval „Katol. tiskovnemu društvu“, katero jih je po svoji bukvarni brezplačno razdelilo.

V smislu § 2. društvenih pravil pa je društvo tudi podpiralo v sedanjih časih prepotrebna katoliška časnika „Slovenca“ in „Domoljuba“, ki bi ob svojih dohodkih brez društvene, sedaj večje, sedaj manjše podpore ne mogla izhajati. Društvo je primorano v zadnjem letu izdatno podpirati oba lista, da jima omogoči izredne doklade.

Lani smo obhajali od 29. do 31. avgusta v Ljubljani I. slovenski katoliški shod, ki se je med drugim resno bavil tudi s katoliškim tiskom. S hvaležnostjo in s ponosom priznamo, da se je v tem obziru vršilo posvetovanje popolnoma v soglasju z namerami našega društva in — upamo — tudi drugih tiskovnih društev po Slovenskem. Imenitna naloga vsem tem društvom bode torej po svojih močeh pripomagati, da se sèm spadajoče resolucije katoliškega shoda čim preje toliko boljše izvrše. Naše društvo — to zavest imamo — je že letos precej storilo v tem obziru. Stori pa bo še več, če bodo pripuščala sredstva.

Preostaja mi k sklepu dolžnost, še posebej se spomniti velikodušnega podpornika katoliškega tiska, vzornega slovstvenika slovenskega, kanonika Josipa Marna, ki je prezgodaj zaspal v Gospodu letos dne 27. januarja; zapustivši pismeno oporoko z dne 31. decembra, v kateri je imenoval glavnim dedičem naše tiskovno društvo ter pristavil v oporoki še pomenljive besede: „Sam sv. Duh mi je dal to misel po prejemu sv. zakramentov.“

V lanskem poročlu sem omenjal nekih značilnih Marnovih besedij, po katerih naj bi se presojevalo in ocenjevalo slovstvo slovensko. „Sveta in posvetna knjiga — to še le je narodu popolnoma slovstvo“... „V krščanstvu bi se posvetno in sveto slovstvo, vsaj v dejanju, ne smelo ni ločiti, nikar se že pobijati.“ Te besede je blagi pokojnik ponovil še enkrat v predgovoru v zadnjem XXX. „Jezičniku“ — zadnje njegove, ki so se tiskale: — zadnji glas, zadnja volja, slovstveni testament njegov. In somerna tej zadnji volji je tudi odredba o njegovih skromnih časnih rečeh. Blagi pokojnik si ni nabiral zakladov na zemlji; vsa zapuščina z blagom vred je znašala nekaj nad 5000 gld. Po odšteti znatnih legatih za sorodnike in pogrebni in zapuščinskih stroških se toliko kaže — vse ni še popolnoma izvršeno — da bo z opravo in nekaterimi knjigami, katere smo za društvo obdržali, nam ostalo okolu 1000 gld. — Umeten nagrobni spomenik iz kovanega železa je v delu.

„A mi? Pomnik postavimo mu tak, Da slednji skuša mu biti enak!“

Sveta brata Ciril in Metod, katerih god danes praznujemo, položila sta — vsaj deloma — temelj krščanski in narodni omiki naši. — ne le z besedo, marveč tudi s peresom in dejanjem. Po njunini priprošnji in zgledu so podajali duhovniki slovenski vsikdar prav do danes narodu svojemu obilne govorjene in pisane duševne hrane. Naj je mar sedaj drugače? Niso mar duhovniki ko vzgojitelji in učitelji naroda v prvi vrsti poklicani lomiti mu tečnega in redilnega kruha? Te dolžnosti nas spominja med drugim tudi petdesetletnica prepoda književnosti naše po „Novicah“, katera se letos obhaja. Brez dvoma vzbuja ta petdesetletnica prijetne spomine; a poraja se v nas tudi strah pred prihodnostjo. Ne smemo si namreč prikrivati, da je začela hoditi „Knjiga Slovenska“ v zadnjih desetletjih po inostranskih, ne vselej varnih potih. Zvoditi jo zopet na pravo pot, bodi zlasti skrb našemu društvu, katerega naj bi se oklepalo vedno več slovstvenikov! Poživimo torej tudi v tem obziru moči, kakor smo jih morali v drugih naporih! Pri vstrajnem, modrem in oduševljenem delu vspeh ne more izostati!

Sklenem z besedami, ki so bile začrtane nad vhodom h še starišev device orleanske. Glasé se: „Vive laeaur!“ Res, na delo z uma svitlim mečem — za vero katoliško pa besedo materno!

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. julija.

Verske vaje v dunajskih šolah. Ta stvar še sedaj ni končana. Okrajni šolski svet jo še vedno zadržuje. Gospodje v okrajnem šolskem svetu sicer več ne ugovarjajo stvari sami, temveč le o tem, kdo naj molitev v šoli nadzoruje, so drugih mislij, nego knez nadškofjski konzistorij in z njim deželni šolski svet. Knez nadškofjski konzistorij zahteva, da molitev nadzoruje učitelj iste vere, kakor so učenci, kar je čisto naravno. Žid pač ni za nadzorovanje molitve katoliških otrok. Okrajni šolski svet pa zahteva, da to molitev nadzoruje vedno dotični razrednik. Stvar je zatorej šla zopet na deželni svet. Kakor se pa kaže, okrajni šolski svet s svojimi sklepi stvar hoče le kolikor je moč zavleči. Židovski listi se zaradi tega veselje, češ, dež. šolski svet take stvari ne bode tako hitro rešil, ker mej počitnicami več njegovih članov ne bode na Dunaju in zatorej ne bode imel sej.

Odsek za kazenski zakon je sklenil posvetovanja in volil poročevalce dr. Koppa, grofa Pinskih in dr. Ferjančiča. V poslednji seji je sklenil, da prestopki zaradi razžaljenja časti po časopisih, kadar toži kak zasebnik, ne pridejo pred porotno sodišče. Potem se odtegne porotnim sodiščem opuščeno preprečenje ali opuščeno naznanilo veleizdaje. Državni pravdnik bode pa lahko tudi zahteval, da ne pridejo pred porotnike nekatera težka hudodelstva, ki se tičejo poškodovanja na premoženju. Nekateri časopisi naglašajo, da bi se ustavne pravice prikratile, ako se odtegnejo privatna razžaljenja po listih porotnikom in zatorej bi po njih mnenju za take določbe bilo potreba dvetretjinske večine v zbornici, o kateri pa se ne vé, če se dobi. Mladóčehi in pa protisemitje bodo gotovo glasovali proti tem določbam, o drugih strankah se pa nič gotovega ne vé.

Državno sodišče je razsodilo, da vlada ni rušila nobene ustavno zagotovljene pravice, razpušivši češko dijaško društvo „Sázavan“. Državno sodišče razsodbo svojo utemeljuje s tem, da je po pravilih izključeno vsako politično delovanje društva „Sázavan“. Društvo se je pa v več slučajih bavilo s politiko. Razpošiljalo je političen govor nekega državnega poslanca, podpiralo list najradikalnejše smeri. Društvo je izjavilo, da ne bode pospeševalo le narodne zavesti, temveč obračalo bode svojo pozornost vsem potrebam naroda, zlasti pa agitacijam Nemcev, socialistov in klerikalcev. Biblioteko je sklenilo reorganizovati, ker se s sedanjo biblioteko dijaški vzgajajo preveč v avstrijskem, pa premalo v češkem smislu. Za častnega člana je izvolilo moža, ki se peča samo s politiko. — Tu naj omenimo, da je razpuščeno društvo imelo jako vzvišen namen, da ga je le izpolnovalo. Imelo je razširjati omike mej narodom, snovati ljudske knjižnice, razpošiljati leposlovne in znanstvene liste, častiti zaslužne može in prirejati znanstvena predavanja.

Srednja stranka na Češkem Nemci niso zadovoljni, da bi se samo v sedanjem češkem deželnem zboru osnovala srednja stranka, temveč, kakor je posneti iz njih listov, želé, da se razpusti deželni zbor in pri volitvah vlada dela na preosnovo strank. Na ta način bi se dosegle po njih mnenju znosne razmere. Z drugimi besedami, Nemci hrepené po tem, da se češko konservativno veleposestvo izrine iz zbora, ker podpira Čeha, in v zbor pridejo pristaši bolj nemški misleče srednje stranke in pa pravi nemški ustavoverci, da bi potem zavladale v deželnem zboru prav take razmere, kakor so sedaj na Moravskem. Mi mislimo, da tako daleč sedaj še vlada ne pojde, ker jej je v državnem zboru potrebno konservativno veleposestvo. Konservativni veleposestniki bi se potem gotovo umaknili tudi iz državnega zbora in vlada bi bila še bolj odvisna od levičarjev, nego je sedaj. S tem, da preveč zahtevajo najedenkrat, utegnejo Nemci le sebi škodovati.

Nemški nacionalci in trutnovska novela. Ne le Čehi, temveč tudi nemški nacionalci so nasprotniki trutnovske novele. Po njih mnenju se s tem ponižujejo sklepi shoda Nemcev, na katerem se je zahtevalo, da se takoj osnuje okrožno sodišče v Trutnovu administrativnim potom. S trutnovsko novelo se hoče stvar le zavleči. Stvar tudi ne spada v državni zbor, temveč vlada naj skrbi, da se izvrše dunajske punktacije v deželnem

zboru. Ko vlada ne dá zadoščenja Nemcem za mladočeške napade v deželnem zboru, se Nemci ž njo nimajo več pogajati v državnem zboru. Nemci morajo začeti najstrožjo opozicijo. Če se državni zbor razpusti, tem bolje. Plenerja napadajo, da ni bil prišel k shodu Nemcev v Prago in se ni proti Tasffeju odločno izjavil, da Nemci niso za trutnovsko novelo, temveč hočejo, da se precej osnuje trutnovsko okrožno sodišče. Liberalce sploh napadajo, da so premalo odločni in le vlado podpirajo.

Zaključenje delavske borze v Parizu.

Francoska vlada je zaključila z vojaško silo delavsko borzo, ki je bilo postalo pravo gnezdo anarhistov. Ta borza ni bila postavno organizovana. Vlada jo je bila pozvala, da se postavno organizuje in predloži svoja pravila, da se bode vedelo, kaj je njen namen. Tega pa delavci ali prav za prav njih anarhistični vodje niso hoteli. Vlada je bila prisiljena s silo narediti konec. Pariški mestni zbor, v katerem imajo socialisti večino, se je potegoval za delavsko borzo in podpira revolucionarne elemente. Zaradi tega ga vlada misli razpustiti. Koliko bode pomagalo, ni znano, pri novih volitvah najbrž zmaga socialisti. Po pariških ulicah so pa zadnji čas manjši boji dan za dnevom.

Potovanje egiptskega podkralja v Carigrad je tako važen dogodek, da ga evropska diplomacija z vso pozornostjo zasleduje. Novi egiptski podkralj hrepeni po samostojnosti. Ko je prevzel vlado, ni hotel se iti v Carigrad svojemu vrhovnemu gospodarju pokloniti, da se ne bi tako videla njegova odvisnost. Pozneje se je skušal znebiti angleškega vpliva, kar se mu pa ni bilo posrečilo. Nakrat se pa odloči, da potuje v Carigrad z mnogobrojnimi spremstvom visocih dostojanstvenikov. Spremlja ga tudi minister vnanjih stvari, kar kaže, da to potovanje ni samo akt uljudnosti. Sultan bi se tudi rad znebil Angležev iz Egipta, kakor podkralj in o tem se bode najbrž posvetovalo v Carigradu. Sodi se, da podkralja Rusija in Francija hujskata proti Angliji. Podkraljevo potovanje je tem večjega pomena, ker v kratkem pride v Sredozemsko morje močno rusko brodovje, katero ima namen rusko politiko podpirati v orientu.

Cerkveni letopis.

† Avgust Boštič.

Iz Dobrove, 5. julija. Prelep pa ravno tako ganljiv mrtvaški sprevod smo imeli pri nas v torek popoldne. Položili smo k večnemu počitku telesne ostanke č. g. Avgusta Boštiča, bogoslovca iz I. leta. Pokojni je moral radi bolezni zadnje leto pretrgati svoje študije. Iskal je ljubega zdravja po raznih krajih. Zeló je želel priti na Dobrovo, kjer se je tudi kake štiri dni pred smrtjo nastanil v Stranski Vasi pri svojih prijateljih, da bi mu zdravi naš vzduh pospešil ozdravljenje. V nedeljo je bil še pri sveti maši, a po noči se mu udere kri in izdihnil je svojo blago dušo!

V torek popoldne ob 5. uri je bil pokopan na tukajšnjem farnem pokopališču. Pokopaval ga je preč. g. podvodja semeniški, Žiga Bohinec, katerega je spremljal semeniški adjunkt, č. g. Jožef Debevec; prišlo je pa tudi 12 gg. bogoslovcev rajnemu skazat zadnjo čast. Gospodje smo mu šli naproti do Pleškovega znamenja, kjer smo mu po opravljeni cerkveni molitvi zapeli „Blagor mu“, mej potjo pa ganljivo „Miserere“. Za krsto so šli užaljeni sorodovinei pokojnikov, več gospóde ljubljanske in sočutno domače prebivalstvo. Predno opravi prečastiti g. celebrant konečne molitve, spregovori č. Jožef Debevec kratke pa v srce segajoče besede:

Bilo je pred letom, ko so se v nemali domoljubni množje, da se napravi v središču Slovenije — v beli Ljubljani — katoliški shod. Tudi č. gospodje bogoslovci so pozdravili preiskreno to idejo in napravili tem povodom akademijo „Pozdrav katoliškemu shodu!“. Predstavljala se je pri tej slavnosti živa podoba, katera je imela pokazati, da se morajo vse vede ozirati na sveti križ, ker le sveti križ je izvir pravega napredka in razsvetljenosti. Nastopil je, govoril in dokazoval to resnico najpreje bogoslovec, za njim modroslovec, pravnik in medicinec. Vsi so kazali na sveti križ, da le v svetem križu je vir resnice, vir pravega spoznanja. A trebalo je pa še — pravi govornik dalje — angelja, ki bi držal sveti križ. In v to je bil odbran blagi pokojni Avgust, katerega telesne ostanke smo sedaj položili v hladno zemljo. Bil je tedaj še krepak, zdrav in rudečeličen mladenič, a sedaj ga ni — več! Ali naj

se vprašamo, zakaj je Bog to pripustil? Prečudna in nezapopadljiva so pota božje previdnosti, a stopajo mi na misel besede sv. pisma: „Bog ga je poklical pred časom iz sveta, da bi hudobija ne spridila njegovega srca...“ To naj tolaži Vas, dragi sorodovine in prijatelji; Bog ga je ljubil in poklical ga pred časom, da mu podeli neizveljivo krono izveličanja. Kako goreče je pokojni Avgust častil Mater Božjo! Kdo bi bil mislil, da bode njegovo truplo kdaj počivalo tu na Dobrovi? Glejte, v nedeljo je bil še pri sveti maši! Praznovala je sveta cerkev ravno praznik Obiskovanja Marijinega. Nekaj posebnega ga je vleklo na Dobrovo. Obiskal je Marijo v božjepotnem svetišču. Bog zna kako srčno, pa tudi udano se ji je priporočal! Obiskala pa je tudi Marija njega in ga povabila v svojo in svojega božjega Sina presrečno družbo. Če bi pa še potreboval naše priprosnje, zato molimo za pokojnega.“

Te srčne in ganljive besede so privabile vsem navzočim solze v oči. Preč. gosp. celebrant opravi konečne potrebne molitve, pevec zapoje „Nad zvezdami“ in kraj žalosti smo zapustili. Pokojnega pa ohranimo v blagem spominu ter se ga spominjajmo v molitvi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. julija.

(Sklep šolskega leta) Danes je sklenila c. kr. višja gimnazija v Ljubljani šolsko leto s slovesno sv. mašo v stolni cerkvi, katero je daroval mil. g. prelat in šolski nadzornik dr. Andrej Čebašek. — O ličnem gimnazijskem izveštvju spregovorimo natančneje prihodnjic.

(Wolfovega slovensko-nemškega slovarja) peti sešitek je izšel, obsegajoč besede od „iz mól“ do „klájník“.

(Vč. gg. štirje novi častni kanoniki) labodske vladikovine, ki so bili pred kratkim imenovani od presv. cesarja, bodo v četrtek dne 20. julija slovesno vmeščeni v stolni cerkvi v Mariboru.

(Spodnještajerski Nemci) imajo jutri v Celju svoj shod, koder si bodo pripovedovali, kako nesramno je to fanatizovano slovensko ljudstvo, da se ne da kar tako ponemčiti. V osnovalnem odboru so možje, katerih imena ne kažejo tevtonskega sorodstva: O. Ambrožič, dr. Kovačič, J. Rakuš, dr. Žurbi, A. Balant, Fr. Pachiaffo. Želimo jim dobre zabave s tem pristavkom, da se njihovih shodov dozda še ne bojimo.

(Birma.) Mil. knez in škof labodski so preložili delitev sv. birme v dekaniji Nova cerkev. Preje je bil določen čas od 8. do 13. julija; sedaj so pa določili čas od 28. jul. do 3. avgusta.

(Dolenjska železnica.) Včeraj to je: 6. julija je prišla mašina iz Kočevja do postaje Ortenek, da bo kamenje vozila in šuto, ker bo treba od Orteneka do Retij narediti več škarp, da se ne bo zemlja pogrezovala.

(Toča.) Od sv. Duha na Dolenjskem: Dne 3. julija je bil za tukajšnjo okolico osodepolen dan. Debela toča je pokončala po polju nadepolno žetev, po vrtih sadno drevje in po goricah vinsko trto. Žalost pobija ljudem srca tembolj še, ker je letos tako lepo kazalo in obetalo dobre žetve. Kar je do polovice fare, so vsi pridelki uničeni, drugi manj; tudi je še nekaj vinskih goric ostalo le malo poškodovanih. Ravno sedaj je že šesto leto, kar zaporedoma tukajšnje župljane obiskuje ta šiba, in še ni zaceljena rana lanske nezgode, že je vsekana letos zopet druga še večja rana. Revščina se kaže čim dalje večja. Poljskih pridelkov se pridelava le prav malo, kajti že letos po zimi so najboljši kmetje morali žito kupovati, drugi so pa še stradali. Letos kaže zopet taka in še hujša. Bog se nas usmili in prihrani nam vsaj to, kar je še sedaj ostalo!

(Iz Mirnepeči) se nam piše; Tukaj smo še vedno v nevarnosti, ker se žuga, da mora še več vasij ali pohštav pogoreti od Trebnjega doli. Ko bi

ne bil ponesrečeni gospodar Jože Bartel, ki je v senici ležal, domačih klical, bi bili lahko vsi se ponesrečili; ke je ljudi klical, je šel v hlev, hoteč živino rešiti, pa je tudi sam zgorel; ob 1. uri po noči so bila že vsa pohištva v plamenu. Ravno tisti dan popoldne je pa strela ubila delavca na železnici precej do smrti, dva pa omamila. Železnica nič dobrega ne donša. Bog se usmili!

(Imenovanje.) Blagajnik poštne direkcijeke blagajnice v Gradcu, g. Gust. Wehrle, je imenovan poštним nadkontrolorjem v Mariboru.

(Iz Maribora.) Znano je našim čitateljem, da se v Mariboru zidata novi frančiškanski samostan in cerkev. Preteklo nedeljo so mil. gosp. knezoškof dr. Mihael Napotnik v stari cerkvi opravili zadnjo pontifikalno sv. mašo. Slavnostni govor je imel preč. g. kanonik dr. Josip Pajek. Popoldne so bile slovesne litanije in govor dekana preč. gosp. Josipa Flek, v katerem se je poslovil od stare cerkve. Potem se je Najsvetejše v slovesni procesiji preneslo v začasno samostansko kapelo. V ponedeljek so začeli podirati staro cerkev.

(Ogenj) Iz Knežaka 6. t. m.: Nocoj krog 1/2, 1 zjutraj zbudil nas je plat zvona in klici: gori! Pogorele so tri hiše z gospodarskimi poslopji. Nevarnost bila je velika, ker je blizu cerkev in župnišče, sreča, da ni bilo burje. Zgorela bi bila kmalu neka žena. Prihitelo je bilo hitro na pomoč tudi gasilno društvo iz Zagorja, z združenimi močmi se je posrečilo omejiti požar. Zavarovani so bili vsi trije, a le za male svote. Pravijo, da je zanetila zlobna roka. — Kdaj bo pa naša nad 160 h. št. broječa vas dobila kaj gasilnega orodja? — Pošta pri nas je dovoljena; kdaj se odpre, ni znano.

(Jednajst prešičev) je zastupila dekla posestnika Fr. Kmetiča iz Podbrež pri Mariboru, ker je po neprevidnosti neko strupeno rastlino primešala skuhani svinjski piči.

(Nesreče s Štajarskega.) Dne 24. junija je nevede zadušila Ivana Kališnik pri sv. Ožbaltu za Travo svoje tri meseca staro dete, ki je je imela pri sebi v postelji. — Dne 26. junija je pretepel Mika Lipko v Janzevcih v ptujskem okraju svojo mater, in se potem na drevesu za kočo obesil. — Dekla Mica Dornik pri sv. Lovrencu, župnije sv. Pavla pri Bolški, je padla s črešnje in se do smrti pobila. — Vihar je razsajal dne 30. junija krog slovenske Bistrice. V Spodnji Novi vasi je treščilo v gospodarsko poslopje Mihe Pristovnika, in mu ubilo vola; hiša in gospodarsko poslopje je pogorelo. Dne 3. t. m. pa je bila okoli Sentjurija pri Celju in po Kozjaku za Mariborom toča. Ravno tisti dan je treščilo tudi v opekarnico Jožefa Pilha v Trnovljah. Štiri osebe so bile v njej; koča je pogorela, ljudi je pa samo nekaj omamilo.

(Blagoslovljenje altara.) Iz Nemškega Ruta: Dne 2. julija se je vršilo slovesno blagoslovljenje velikega altara. V ta namen je prišel vis. č. gosp. dekan iz Tolmina. Altar je iz belega marmorja prav lično izdelan. Izdelal ga je Noveli iz Gradiške. Presbiterij je slikal znani slikar v Gorici Delneri. Gosp. župnik si je s tem postavil trajen in lep spomenik.

(Iz Ponikve.) Dne 3. julija ob 2. uri popoldne je umrl tukajšnji č. gosp. vikarij Andr. Kravanja. Dne 5. t. m. se je vršil pogreb. Služboval je kot kapelan v Biljani in v Kanalu, potem pa kot provizor v Soči, Nemškem Rutu, Orehku in na Ponikvah. Star je bil 47 let. V grlu so se mu nekake gobe delale. Dvakrat si je dal v Gorici operirati, toda kal bolezni je le ostala. B. I. P.

(Iz Tolmina.) Dne 30. junija zvečer se je vrnil c. kr. okrajni glavar. Prihod je enim v veselje, drugim v žalost. Želje, izražene v primorskih listih se niso izpolnile.

(Iz Baške doline.) Pretekli teden so se vršile volitve v občinski zastop. Boja ni bilo, ker se niso udeležili duhovniki. Zmagali so Grahovec. Odslej bo županstvo na Grahovem. Nasledki pasivne politike od strani duhovščine se bodo pokazali pri prihodnjih volitvah v pomnoženi okrajni šolski svet.

(Iz tolminskih hribov.) C. kr. okrajni zdravnik dr. Braun se je odpovedal službi. Znana pravda z bivšim vrednikom „Rinnovamenta“ je bajé temu vzrok.

(Z Reke): 21. m. m. se je na „Delti“ ponesrečil delavec Ivan Smokvina. Zeló si je ranil desno roko in dva prsta na njej. — 23. m. m. je podarila nadvojvodinja Klotilda 50 gld. zavetišču „Clotilde“. Guvernér je pa dal 300 gld. bolnišnici

„Treves“. — 30. m. m. se je na barki „Chrosta“ pripeljal k nam nadvojvoda Stefan z družino. — Iste dne je priplula k nam vojna fregata „Erzherzog Friedrich“. Na njej je 210 mož. Vse skupaj je težko 1570 ton. — Troški za guvernerjevo palačo so proračunjeni na 223 043 19 gl. Delali jo bodo večinoma tujci iz Pešte. — 30. m. m. se je odpeljalo 270 izletnikov v Debracen. Potovala sta v Tisino gnezdo tudi guverner in župan. Izleta so se udeležili tudi 3 duhovniki: 1 Mažari in 2 Hrvati. Daleč smo, žalibog! Ko so odhajali, je bilo naše mesto vse polno „eljen“-ov. S-boj so vzeli dva venca: jednega za nekoga pesnika v Debrečinu, drugega za Houveda. Naši mažaroni, posebno v Zagrebu, so vsi storili, da se ne bi reškimi mažaronom in lahom kaj pripetilo. Postaje so bile polne redarjev. Povsod so bili pozdravljeni z „eljen“-klici. Tako se je godilo na potu skozi našo zemljo, a za Hrvate ni bilo v Reki varstva. Svoje trobojnice so morali skriti in še prenašati zaničevanje reške družali. Lepo se plačuje lojalnim Hrvatom. Pride gotovo čas, ko bodo Hrvatje še dobri, kakor so bili leta 1848. Smelo trdimo, da se za Trstom najbolj goji protiaustrijski duh v Reki. A gojé ga Mažari in Lahi. Ako bi bilo v tem mestu kaj pravice za Hrvate, bi bilo nekoliko drugače. Reški Mažari goré za Košuta, Lahi za Humberta, lojalni Hrvatje pa so podlaga tujčevi peti!

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ darovali so nadalje p. n. gg:

Matija Mrak, stolni vikar v Ljubljani, mesečnino za april, maj in junij	5 gl. — kr.
Dr. jur. France Papež, odvetnik in dež. odbornik v Ljubljani, mesečnino za junij in julij	10 „ — „
Apolonija Brenk v Ljubljani	1 „ — „
Dr. France Sedej, c. in kr. dvorni kapelan in vodja v Avgustineju na Dunaju	10 „ — „
Dr. Janez Semen, profesor bogoslovja v p. v Ljubljani, mesečnino za maj in junij	10 „ — „
Alojzij Rudolf, kapelan v Trnovem pri Ilirski Bistrici, mesečnino za april, maj, junij in julij po eno krono	2 „ — „
Dr. Janez Janežič, profesor bogoslovja v Ljubljani, mesečnino za maj	10 „ — „
Simon Šmitek, kapelan v Mošnjah, prvi donesek	10 „ — „
France Schweiger, župnik na Radovici	20 „ — „
Janez Hromec, župnik v Novi Oselici	5 „ — „
Rihard Frank, kanonik v Novem mestu	100 „ — „
Janez Breuce, župnik pri Sv. Gregorju, mesečnino za junij	1 „ — „
Matija Torkar, župnik v Košani	5 „ — „
Fr. Gorositec	1 „ — „
Dr. Vinko Gregorič, primarij deželne bolnišnice v Ljubljani, mesečnino za julij	5 „ — „
Rok Merčun, katehet pri uršulinkah v Ljubljani, mesečnino za maj, junij in julij	6 „ — „
Josip Lubej, c. kr. finančne straže komisar v pok. v Ljubljani	5 „ — „
Skladatelj, prvih 20 kron v zlatu	10 „ — „
France Marinič, župnik v Kojskem na Primorskem, letnino za 1893	12 „ — „
Matija Erjavec, župnik in dekan v Vipavi, za leto	20 „ — „
France Rajčević, kapelan v Vipavi, za leto	10 „ — „
Valentin Klobus, kurat na Slapu	10 „ — „
Mihael Potočnik, spovednik pri uršulinkah v Ljubljani, letnino	40 „ — „
Dr. Martin Matek, profesor bogoslovja v Mariboru, mesečnino za julij	5 „ — „
Josip Zidanšek, profesor bogoslovja v Mariboru, mesečnino za julij	5 „ — „
Dr. Alojzij Meško, profesor bogoslovja v Mariboru	5 „ — „
Anton Fettich-Frankheim, župnik v St. Jerneju	10 „ — „

Janez Vovk, župnik v pok. v St. Jerneju	5 gl. — kr.
Janez Piber, kapelan v Sent-Jerneju	5 „ — „
Alojzij Puc, nadžupnik v Hrenovicah	10 „ — „
Karol Pollak, trgovec in posestnik v Ljubljani, letnino	50 „ — „
Anton Kukelj, župnik v Sent-Jurju pri Kranju	5 „ — „
Peter Urh, prošt in dekan v Novem Mestu	20 „ — „
Janez Vovk, kanonik v Novem Mestu	10 „ — „
Josip Hočevvar, kanonik v Novem mestu	10 „ — „
France Povše, kanonik v Novem Mestu	10 „ — „
Anton Peterlin, župnik v Šmihelu pri Novem Mestu	10 „ — „

Mili Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnogo posnemalcev!

V Ljubljani, v god sv. apostolov Cirila in Metoda l. 1893.

Josip Šiška,

tajnik „izvršujočega odseka“.

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski tajnik v Ljubljani.

Društva.

— (St. Peterska moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) imeli ste 6. julija skupno v gostilni Haeferjeve pivarne svoj občni zbor. Po nagovoru podružničnega predsednika vč. gosp. župnika Martina Malenškega poročal je društveni blagajnik g. Koblar o podružničnem delovanju in denarnem stanju. Preteklo leto si je podružnica pridobila jednega pokrovitelja v osebi gosp. primarija dr. Vinko Gregoriča. — Pri novi volitvi so bili izvoljeni v odbor gospodje: župnik M. Malenšek, kurat A. Koblar, živinozdravnik J. Dev, mestni odbornik Ig. Valentinčič, poslovodja F. Ban in oskrbnik A. Poljanec. Pri ženski podružnici pa: gospa dr. Zarnikova, gospd. J. Lavričeva, gđ. H. Bavdekova ter gospd. Trčkova, Poljančeva ter Devova. Kot delegata za moško podružnico k letošnjemu glavnemu zboru v Sezano sta se imenovala gospoda Malenšek in Koblar. — Dne 25. julija napravite obe podružnici na vrtu Hafnerjeve pivarne skupno veselico na korist družbe.

(Pri občenem zboru moške St. Jakobske Trnovske podružnice sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani bili so po pohvalno vsprejetih poročilih gg. predsednika, tajnika in blagajnika v odbor zopet per acclamationem izvoljeni ti-le gospodje: Dr. France Papež, odvetnik, prvomestnikom, — Jožef Pichler, c. kr. okr. tajnik v p. zapisnikarjem, — Ivan Vrhovnik, trnovski župnik, blagajnikom; — za namestnika prvomestnika Andrej Zumer, c. k. okr. šolski nadzornik in šolski vodja, — za namestnika zapisnikarja Karol Lahajner, posestnik in magistratni uradnik, — za namestnika blagajnika Mavricij Šarabon, katehet prve mestne deške šole; za preglednike računov deželni blagajnik Dragotin Žagar in umirovljeni šolski vodja Ladislav Belar; — zastopnikom k veliki skupščini sta bila izvoljena gospoda dr. Papež in Ivan Vrhovnik. Sploh se je pokazalo, da je podružnica prospevala, kar se je tudi za prihodnje nadejati.

(„Konzervativno obrtno društvo“) v Ljubljani je imelo dne 2. julija svoj XV. redni shod. Predsednik Regali je poročal o društvenih notranjih zadevah in nasvetoval, naj se l. katoliški shod Poljakov v Krakovem, kateri se prične dne 4. t. m., pismeno od strani „Kon. obrtnega društva“ v Ljubljani pozdravi. Skupščina je ta nasvet enoglasno odobrila. — K drugi točki, o praznovanju nedelje je govorilo več draštvenikov, ki so pojasnili, da je ne le v verskem in нравstvenem, marveč tudi v zdravstvenem in gospodarskem oziru za obrtnike kakor tudi za vsacega vitalna potreba, da se nedelje in prazniki posvečujejo, kakor nas vera uči. O tej zadevi je bilo sklenjeno obrniti se do sl. c. kr. deželne vlade, naj skrbí in potrebno ukrene, da se na papirju še sicer obstoječa postava nedeljskega počitka strogo in dejansko izvršuje. Konečno je bilo sklenjeno, da se v kratkem napravi popoldanski izlet v Kamnik. Dan izleta prepustil je zbor društvenemu odboru v določbo.

(Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice) imela je tekom prvega polletja prometa gl. 518.026 Hranilnih vlog vložilo se je 76 223, izplačalo pa 30.243. — Posodilo se je 80.738 in vrnilo posojil 46.875. Obresti posojil znašajo 5.115 28 gl. Posojilnica obrestuje hranilne vloge po 4 1/2, od sto na leto in opozorja na to občinstvo.

Telegrami.

Trebnje, 8. julija. Sinoči zopet zažgano. Škoda mala, strah toliko večji. Treba energičnega postopanja oblasti.

Berlin, 8. julija. Pri prvem branju vojaške predloge je izjavil Caprivi, da bode Nemčija še vedno odločevala s svojo vojsko. Če tudi so vlade, odločivši se za Huenov predlog, odstopile šestino tega, kar so zahtevale. Nova vojaška predloga določuje občno vojaško dolžnost na pet let. Če se obnese, nobena vlada ne umakne nove vredbe. Če se pa ne obnese, je pa tudi noben narodni zastop ne ohrani. Državna uprava izdeluje nove davčne zakone. Borzni davek se poviša, davki navale premožnejšim, ubožnejšim se bode prizanašalo. Kmetje se z novimi davki ne obremenijo. Državni kancelar pravi v interesu miru in reda je, da se dovoli nova predloga. Govorila sta Payer od južnonemške ljudske stranke, in socialist Liebknecht proti predlogi, konservativec Manteuffel in Stumm od državne stranke pa za predlogo. Jutri se debata nadaljuje.

Pariz, 8. julija. V predmestju Glichy je več ljudij zbolelo za koleri podobno boleznijo.

Pariz, 8. julija. Predsednika dijaškega odbora Pareere so včeraj po noči napali izivalci in ga težko ranili.

Pariz, 8. julija. Družba sueškega prekopa je zopet izvolila Ferdinanda Lessepsa svojim predsednikom.

Pariz, 8. julija. Včeraj zvečer ob 10. uri se je zbralo veliko ljudij na „Republiškem trgu“, nekaj voz so prevrnili in jeden kijosk zažgali. Delavci pomagali so policiji loviti razgrajalce. Ob pol noči je nastal red.

Aleksandrija, 7. julija. Na turškem parniku z 850 romarji jih je mej vožnjo 20 umrlo za kolero.

Meka, 8. julija. Zadnji teden jih je 4079 umrlo za kolero.

Umrli so:

6. julija. Etvin Ahčin, deželne naklade uradnika sin, 3 leta, Marije Terezije cesta 14, škrlatica. — Marija Boc, gostija, 75 let, Rožne ulice 39, ostarelost. — Pavel Verhune, delavčev sin, 7 dni, Tržaška cesta 26, trismus.

7. julija. Franc Papež, delavčev sin, 1 leto, Opekarska cesta 25, catarrh. intestinal. — Anton Mehkota, delavčev sin, 13 mesecev, Opekarska cesta 15, škrlatica. — Neža Hudnik, delavka, 23 let, Hradeškega vas 1, jetika.

V bolnišnici:

4. julija. Marija Francelj, vodje mestne straže žena, 51 let, jetika.

5. julija. Katarina Zapotnik, delavka, 24 let, jetika.

Tujci.

6. julija.

Pri **Maliču**: Engel, Ohrenstein, Wurm, Stüböck, trgovci; Leyrer, potovalec, z Dunaja. — Jeller, inženir, iz Gradea. — Steiner, trgovec, s hčerjo in pl. Feilrads s hčerjo iz Gorice. — Ferlani odvetnik, iz Spljeta. — Storch s soprogo iz Trsta. — Schulz iz Budimpešte. — Arko iz Ribnice. — Souvan, časnikar, iz Zagreba. — Adler, trgovec, iz Celovca. — Schuld, trgovec, iz Linca. — Varma, trgovec, z Nabrežine.

Pri **Južnem kolodvoru**: Schul z Dunaja. — Branchetta, s sestro, z Reke.

Pri **avstrijskem caru**: Plasser, poštni kontrolor, z Dunaja. — Pezdirec iz Metlike. — Jeglič, trgovec, iz Sela. — Mejač, trgovec, iz Komende.

Pri **bavarskem dvoru**: Stefanič iz Dragatuša. — Vatovac iz Rožic. — Košel iz Josefstadt-a. — Žagar iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. zjut.	734.4	14.6	sl. vzh.	jasno	
7. u. pop.	735.0	24.6	"	"	0.00
9. u. zveč.	735.2	17.6	"	"	

Srednja temperatura 18.9° za 0.3° nad normalom

Tržne cene v Ljubljani

dne 8. julija

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica m. st.	8	50	Speh poven, kgr.	—	66
Rež.	6	80	Surovo maslo.	—	82
Ječmen.	6	—	Jajce, jedno	—	2
Oves.	7	—	Mleko, liter	—	10
Ajda.	10	—	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso.	6	—	Telečje	—	50
Koruza.	6	—	Svinjako	—	64
Krompir.	5	—	Kostranovo	—	38
Leča.	15	—	Pišanec	—	35
Grah.	14	—	Golob	—	17
Fizol.	10	—	Seno, 100 kgr.	3	57
Maalo.	—	96	Slama.	—	276
Maat.	—	70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6	40
Speh svež.	—	62	„ mehka.	—	5

pisarska dela

priloga se uradnik pod najcenejšimi pogoji. - Ponudbe pod naslovom „Marljivost“ upravnistvu „Slovenca“.

Glasovita

radi svojega učinka, odlikovana radi svojih zdravilnih lastnosti z **častno diplomo** in **zlato svetinjo** na razstavi v Londonu in Parizu, z **zlato svetinjo** v Brielju in Tunisu. 324 2

želodčeva tinktura

G. Piccoli-ja, lekarja v Ljubljani

je vapošno dietetično sredstvo, katero krepi in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornu pospešuje.

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetju zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gl. 36 nov., po 55 steklenic (zaboj tehta 5 kg) za 5 gl. 26 nov. Poštnino plača vedno naročnik. Cena eni steklenici 10 novcev.

Učenca

sprejme v svojo prodajalnico Ivan Murnik v Kamniku. 319 3-2

Več o tem izve se pri imenovanem.

Kot primerno darilo priporočamo osobito preč. gg. katehetom ob koncu šolskega leta:

Spominske podobice petdesetletnice škofovanja sv. Očeta LEONA XIII.

Dobivajo se v Katoliški Tiskarni in Bukvarni 100 komadov gl. 1.50.

Uradne in trgovske **KOVERTE** s firmo priporoča **KAT. TISKARNA** v Ljubljani.

DR. ROMAN JACOBI,

zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in trga zobe v narkozi (umetno spanje) brez bolečin. Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. — Ob petkih za siromake od 9. do 10. ure dopoldne. 86 (12)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici (Görz), ulica Morelli št. 17,

se priporoča prečast. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim. — Da si morejo tudi manj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavlili.

Ilustrovani cenik franco.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštino prosto. 3 36-19

Stavbeno podjetje

Viljema Treo

v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10 345 3-1

priporoča veliko zalogo suhega stavbenega lesa najboljšega izvora, potem trboveljski romanski in portlandski cement, ugašeno in neugašeno apno, vsakovrstno opeko za zid in tlak, patentno opeko za horizontalne ravne oboke, stukadorske štorje, mavec in drugo stavbeno gradivo na debelo in drobno po najnižjih cenah.

Dva goldinarja 75 krajcarjev,

poštni zabojček (pletene steklenice) najfinejšega aromatičnega gorskega malinovočvega sirupa, opetovano premijiran, pošilja franco proti povzetju lekarnar Piccoli v Ljubljani. Steklenica 1 kilo vsebine 70 kr. Pletene steklenice po 10, 20 in 40 kg., vsaki kilo 60 kr. ne všteti zavijanja 324 10-2

Radein Radna.

Preskušeni zdravilni vreci za bolezni v mehurju in želodecu ter protin. Odlično okrepčevalna pijača, ker ima v sebi mnogo ogljenčeve kisline.

Zdravišče Slatina-Radna

pivno in kopalno zdravljenje (železne in slatinske toplice), hidropatično zdravljenje, masaža itd. — Prospekti zastoj in franco. 301 9-5

Ravnateljstvo kopališča Radna (na Štajerskem).

MATIJA HORVAT,

čevljarški mojster,

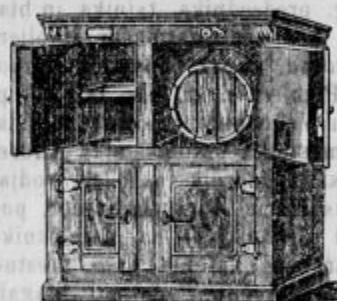
v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,

priporoča se prečast. duhovščini in sl. občinstvu v obila naročanja raznovrstnega

Obuvala

katera izvršuje cenó. pošteno, iz zanesljivo trpežnega blaga in po zahtevi od najfinejše do najprostejše oblike. 85 12-6

Najnižje cene in najboljše blago.

Najboljše in najceneje

kupuje se

železo, raznovrstna železnina, cement, okove itd. pri

Andreju Druškoviču,

v Ljubljani

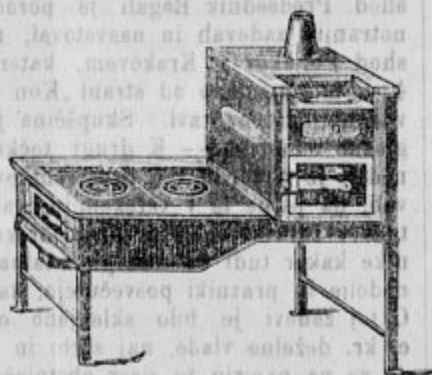
Mestni trg 10.

272

ZALOGA

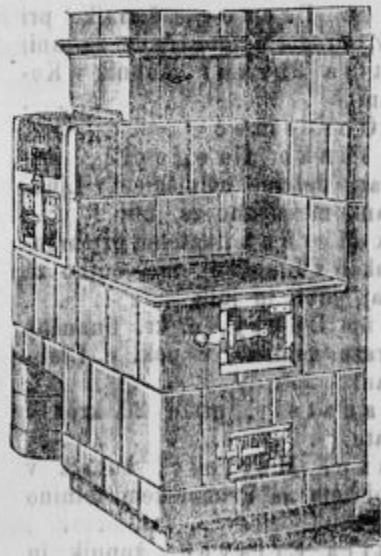
10

nagrobni križev, štedilnikov in njih posameznih delov, ledenic, finih žag itd. po najnižjih cenah.

Zaloga železniških šin po najnižjih cenah.

Najnižje cene in najboljše blago.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

33 52-28

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu vživanju namešane ali s surogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravjejšo in redilnejšo kavo. — Neprekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Ponaredeb se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Slav. občinstvu v mestu in na deželi naznanjam, da sem z dnem 1. julija letos otvoril poleg vse obstoječe prodajalnice na Dunajski cesti št. 22 tudi

kupčijo z moko

v Ljubljani, v Florjanskih ulicah št. 34
v lastni hiši,

kjer bodem imel v zalogi najraznovrstnejšo moko, ter bodem kot doslej postregel točno in vestno z dobrim blagom po nizki ceni.

Velepoštovanjem

Anton Zorec,

trgovec z moko,

Florjanske ulice 34, Dunajska cesta 22.

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rudeče modro, sivo in olivno, po gld. 5.50, 6.—, 7.—, 8.—, 9.—, 10.— in višje po vsaki ceni do 20 gld

Anton Obreza,

tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.

Najcenejši kraj za nakupovanje otročjih vozičkov. 537 50—35

Solidne, zložne
močne in
čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja
prva kranjska tvornica

za upogneno pohištvo
samo iz napojenega masivnega lesa.

Jos. Verbič-a

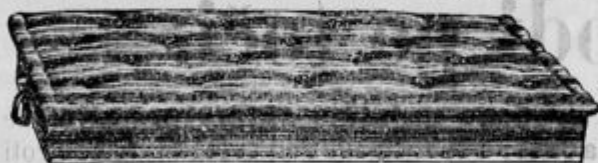
v Bistri,
pošta Borovnica.

(280 52—11)

Sarg-ovo zdravstveno oblastveno preskušeno
zobno čistilno sredstvo

KALODONT.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. kos po 35 kr. (539) 22-17

10

goldinarjev

stane pri meni eden modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljših tvarin narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom taprirani in močnim platnenim evlhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančno mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žičaste žimnice, slavnice itd.), kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.

Ta domača, narodna trdka bodi prečast, duhovščini in slavnemu občinstvu najboljša priporočena za nakupovanje žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal in vsega v tapetniško obrt spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštna postrežba, nizke cene. 536 50—35

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

v Ljubljani, Poljanska cesta 8
(poleg Alojzijevega)

se priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim predstojništvom in cerkvenim dobrotnikom v najnatančnejše in točno izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine
po uzoreh ali lastnem načrtu.

Izvršeno blago pošlje dobro, varno
zavito poštne prosto. 211. 29 52-26

Brata Eberl,

338 26—1

izdelovatelja napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in mebelje.

Ljubljana, Francišksanske ulice št. 4.

Prevzameta vsa v njih stroko spadajoča dela v mestu in na deželi. Dobra, fina dela, najnižje cene.

„Hranilno in posojilno društvo v Ptui“

imelo je od 1. januarija do 30. junija t. l. 339 2—1

prometa	gld. 619.328.—
Stanje hranilnih vlog dne 1. januarija 1893	gld. 534.026.96
Vloženo od 1. januarija do 30. junija 1893	170.314.73
Skupaj	gld. 704.341.69
Vzdigneno do 30. junija 1893	127.405.39
Stanje hranilnih vlog dne 30. junija 1893	gld. 576.936.30
Stanje posojil dne 1. januarija 1893	gld. 565.591.38
Nova posojila v I. polletju 1893	147.125.—
Skupaj	gld. 712.716.38
Vrnilo se je na glavnico	88.601.83
Stanje posojil dne 30. junija 1893	gld. 624.114.55
Naloženi denar pri drugih hranilnicah dne 1. januarija 1893	gld. 19.374.96
V I. polletju naloženo	19.255.53
Skupaj	gld. 38.630.49
Vzdigneno	23.103.60
Ostane naloženega denarja	gld. 15.526.89

Najprimernejša darila za vsako priliko so

švicarske žepne ure

kateri ima v največji izbiri v zalogi

France Čuden,

preje **GEBÄ,**

urar v Ljubljani,

Slonove ulice šte. 11.

Po najnižji ceni dobé se tudi najraznovrstnejše

stenske ure, ure za dvorane in s stojalom, ure-budilnice itd.

Največja zaloga prstanov, uhanov, verižic, srebrnih in zlatih, vse po tovarniški ceni. 185 15

Popravila izvršuje točno pod jamstvom. — Ilustrovani ceniki so franko na razpolago. — Poštna naročila izvršuje obratno.

Gričar & Mejač

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice 11.

Največja zaloga

spomladne obleke, ogrtačev, menčikov, ponočnih sukenj

za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin

za gospé in gospodičine.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Točno izvrševanje naročil na vsakovrstno

duhovniško obleko

iz dobrega blaga po nizkih cenah.

167 (16)

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga najmodnejšega tu- in inozemskega
suknenega blaga (štofa)

iz kojega se izdelujejo po meri obleke, ogrtači in vse drugo za gospode, dežni plašči, jopice, manteleti in vsi konfekcijski predmeti za gospé in gospodičine po najnovejšem kroju na Dunaju, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše srajce, manšeti in ovratniki.

Najnovejše kravate.

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!**

Klatilnice, vitke, trilese
čistilne mline za žito
resalnice za krmo
Avtomatični
aparati proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmeta za klet, sesalnice za vse namene, kakor v
obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpniha v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
22 Praterstrasse Nr. 72

Najkvalitetnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se daje na poskušnjo.
Cene so se znova znižale! Prekupovalcem zastonj popust!

176 15-7

Franjo Paušner
krojač,
Streliške ulice šte. 18,
priporoča se prečistiti duhovščini za izdelavanje
talarnjev
po izvrstnem kroju in po najnižji ceni. 344 3-1

J. Hafnerjeva pivarna
v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 47.
Zaloga priznana izvrstnega vrhniškega
piva. — Naročila na pivo v sodčkih in
zabojih po 25 steklenic. Dostavljenje na
dom brezplačno. 275 (20-8)
Znana restavracija s prostorno dvorano
in najlepšim velikim, zračnim vrtom.
Novourejeno krito keglišče, pripravno prav
posebno za družbinsko kegljanje.
Uhod tudi iz Poljske ulice.

Zdravila za živino.
Skušena redilna štupa
za živino,
za konje, rogato živino, ovce in
prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let
z najboljšim vspe-
hom večinoma po hlevih,
ako živinče ne more
jesti, slabo prebav-
lja; zboljšuje mleko in
nareja, da krave dajo
več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr.,
5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.
Najboljše mazilo za
konje, pomaga pri pre-
tegu žil, otekanju
kolén, otrpnenju v
v boku, v križu,
otekanju nog, me-
hurjih na nogah itd.
Steklenica z rabilnim
navodom vred stane le
1 gld., 5 steklenic samo
4 gld.

Ta zdravila za živino se dobijo v 203 13
lekarni Trnkóczy-ja
v Ljubljani zraven rotovža
in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Paziti treba pri kupovanju

Zacherlina

(tega izvrstno učinkujočega sredstva
za uničenje vsakovrstnega mrčesja).

Kupovalka: Zakaj mi ponujate
prašek v odprtem zavitku? Zahte-
vala sem vendar „Zacherlin“, kateri
je dobiti edino le v steklenicah! —
Druzega praška ne sprejemem, ker znano
je, da se zlorabi ime „Zacherlin“,
ako se prodaja navadni prašek proti
mrčesju v zavitkih, škatljicah ali škr-
ničljah. Zahtevam torej prašek v zape-
čatenih steklenicah z imenom „Zacherl“ ali pa mi vrnite
denar. — **Prevariti se ne dam!**

265 10-4

V Ljubljani:	Anton Krisper, Ivan Luckmann, J. Klauer, Jeglič & Leskovic, Peter Lassnik, Ivan Perdan, H. L. Wencel, Frane Terdina, Ivan Fabian, Karol Karinger, Mihael Kastner, Josip Kordin, M. Lavrič, Alojzij Lenček, Karol Planinšek, Viktor Schiffer, M. E. Suppan, Schussnig & Weber,	V Ljubljani:	Ivan Jabačin, Anton Dittrich, G. Pikel, Frane Kogej, Hedvik Fabiani, Ana Leben, Frane Verblj, Fr. Lej, Frane Kren, Peter Peschke, R. Engelsberger, Frane Zesser,	V Litiji:	Lebinger & Bergman, Fr. Kovač,
V Postojni:		V Škofji Loki:		V Hribu:	Anton Majcena, Sbil & Petrovič,
V Polh. Gradcu:		V Borovnici:		V Radovljici:	Josip Schuller, M. Brilej, A. Bučar,
V Kočevju:		Na Krškem:		V Radečah:	Homann, A. Robleek, J. Trepetschnigg, Br. Wakonigga nasl.
V Dvoru:		V Idriji:		V Novem Mestu:	A. Pauser,
V Kranju:		V Ložu:		V Zorjuri:	R. E. Michelič, Ivan Müller st., Edm. Zangger,
V Kostanjevici:		V Kamniku:		V Žužemberku:	Jakob Dereani,
		V Črnomlju:		V Bledu:	Andrej Lackner, Ludovik Perse, Oton Wödling,

Ces. kralj. privil. zavarovalna družba

„Avstr. Feniks“
na Dunaju.

241 11

Vplačane delnice in druga jamstva družbe znašajo čez
štiri in pol milijona goldinarjev avstrij. velj.

Družba zavaruje
proti škodi po toči.

Pogoji so jako ugodni in uvedene najnižje stalne premije, ne
da bi bilo treba pozneje kaj doplačati; ako tisti, ki želi svoje pridelke proti
toči zavarovati, ne more precej zavarovalnine plačati, dovoli se mu obrok
do konca septembra 1893. — Škode se hitro in pošteno cenijo
ter precej izplačajo.

Kdor bi želel zastopstvo prevzeti, naj se obrne do generalnega
zastopstva v Gradcu, katero daje radovoljno vsakršna pojasnila v zava-
rovalnih zadevah ali pa do
glavnega zastopstva v Ljubljani
(glavna zastopnika Jos. Perhanc in Jos. Proseno)
Kongresni trg št. 17 (v novem uršulinskem poslopju).

Dunajska borza.

Dne 8. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 85 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 „ 55 „
Zlata renta 4%, davka prosta	118 „ 35 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 „ 05 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	984 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	336 „ 50 „
London, 10 funtov strl.	123 „ 55 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 82 „
Cesarski cekini	5 „ 85 „
Nemških mark 100	60 „ 50 1/2 „

Dne 7. julija.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 50 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 „ 90 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 „ 75 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	164 „ 50 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	193 „ 25 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 80 „
Zastavna pisma	4 1/2 %
Kreditne srečke, 100 gld.	196 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	68 „ — „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	— gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 40 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 30 „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2882	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	— „ — „
Papirnih rubeljev 100	130 „ 50 „

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.